

**FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
V OLMOUCI**

KATEDRA SLAVISTIKY

**PŘEKLAD WEBOVÝCH STRÁNEK OBCÍ ČESKO-POLSKÉHO
POHRANIČÍ**

Translation of websites of the municipalities on the Czech-Polish border

VYPRACOVALA: Jolanta Jarnot

VEDOUcí: Mgr. Jan Jeništa, Ph.D.

2014

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a uvedla všechny použité prameny.

V Olomouci, 9. 4. 2014

Děkuji Mgr. Janu Jenišтови, Ph.D. za konzultace, rady, připomínky a podkladové materiály, které mi během psaní bakalářské práce poskytl.

Obsah

1.	Úvod	- 6 -
2.	Vymezení česko-polského pohraničí.....	- 8 -
3.	Obce v ČR.....	- 8 -
4.	Orgány obce v ČR.....	- 9 -
4.1	Zastupitelstvo obce/města	- 9 -
4.2	Rada obce/města	- 10 -
4.3	Starosta obce/města.....	- 10 -
4.4	Zvláštní orgány obce	- 11 -
4.5	Výbor pro národnostní menšiny	- 11 -
4.5.1	Problematika webových stránek obcí v menšinovém jazyce	- 12 -
4.6	Obecní úřad v ČR.....	- 13 -
5.	Vyhlášky a nařízení	- 13 -
6.	Obce v Polsku	- 14 -
7.	Orgány obce v Polsku.....	- 14 -
7.1	Zastupitelstvo obce/města	- 14 -
7.2	Starosta obce/města.....	- 15 -
7.3	Obecní úřad v Polsku	- 15 -
8.	Propagace obcí a spolupráce	- 16 -
8.1	Program OPPS ČR-PR 2007-2013	- 16 -

8.2	Euroregiony	- 16 -
9.	Struktura webových stránek obcí	- 18 -
10.	Analýza současného stavu překladu webových stránek obcí	- 19 -
11.	Překlad webových stránek obcí.....	- 29 -
11.1	Překlad vlastních jmen.....	- 30 -
11.2	Zrádná slova	- 30 -
11.3	Toponyma	- 31 -
12.	Slovník	- 32 -
13.	Závěr	- 41 -
	Streszczenie	- 42 -
	Bibliografie	- 43 -
	Seznam příloh	- 47 -
	Anotace.....	- 52 -

1. Úvod

V tomto úvodu bychom rádi představili náplň, podobu a cíle této bakalářské práce.

Překlad webových stránek v česko-polském pohraničí není příliš probádané téma, ačkoli je pro tvorbu webových stránek v cizím jazyce přínosné a užitečné. V druhé kapitole jsme vymezili chápání pojmu pohraničí, v třetí a šesté kapitole jsme uvedli druhy obcí v České republice a v Polsku, v čtvrté a sedmé kapitole jsme se zabývali orgány obce v ČR a v Polsku. Pátá kapitola pojednává o vyhláškách a nařízeních obce. Osmou kapitolu jsme věnovali různým možnostem propagace obcí, jako je využití programu OPPS ČR-PR nebo vytvoření euroregionů. Nedílnou součástí této práce je rovněž kapitola devátá, která nás informuje o struktuře webových stránek obcí. Praktická část je věnována analýze současného stavu překladu webových stránek obcí v česko-polském pohraničí, kdy jsme zkoumali webové stránky obcí z hlediska překladu obsahu těchto stránek do cizích jazyků, nejčastěji češtiny, polštiny, angličtiny a němčiny. Všimli jsme si zároveň, zda jsou odkazy na jazykovou mutaci webových stránek funkční a zda obec využila v překladu automatický překladač Google Translator. V práci jsme rovněž zohlednili obce s výborem pro národnostní menšiny a problematikou překladu webových stránek těchto obcí jsme se zabývali v podkapitole 4.6. V jedenácté kapitole jsme popsali problematiku překladu vlastních jmen, místních jmen a zrádných slov, se kterými jsme se setkali během psaní této bakalářské práce. V závěrečné dvanácté kapitole jsme vytvořili slovník, který je rozdělen do několika částí, které odpovídají struktuře webových stránek obcí. Ve slovníku se setkáváme s oddílem obec, městský úřad, organizace, kultura a sport.

Při zpracování materiálů nás zarazilo, jak málo obcí má přeloženy stránky do cizích jazyků. Nejčastěji jsme se setkali s překladem dílčích částí webových stránek, jako jsou informace o obci, turistický cílech, možnostech kulturního a sportovního vyžití.

Cílem této práce je usnadnění překladu webových stránek obcí, ať už z češtiny do polštiny nebo naopak, upozornění na nedostatky v současném stavu překladu webových stránek a přiblížení problematiky obcí v České republice a v Polsku.

2. Vymezení česko-polského pohraničí

Pohraničí je území, které se nachází podél státních hranic, vykazuje vazby přes hranici se sousedním státem, obyvatelé pohraničí se identifikují s pohraničním prostorem. V praxi se setkáváme rovněž s pojmem „přihraničí“, většinou je toto slovo chápáno jako synonymum slova „pohraničí“. Neexistuje žádné přesné vymezení pohraničí, můžeme se setkat s několika přístupy jeho definování. Administrativní způsob vymezení pohraničí bere v úvahu větší či menší administrativní území, které sousedí se státní hranicí. To se týká vymezení pohraničí jako souboru okresů při státní hranici. Naopak geometrické (distanční) vymezení je založeno na využití území obcí a reliktní (historické) vymezení sleduje území, které už administrativně neexistuje. V této práci pohraničí chápeme jako soubor okresů při česko-polské státní hranici. Na české straně se jedná o okresy Frýdek-Místek, Karviná, Opava, Bruntál, Jeseník, Šumperk, Ústí nad Orlicí, Rychnov nad Kněžnou, Náchod, Trutnov, Semily, Jablonec nad Nisou, Liberec. Okresy v Polsku na hranicích s ČR jsou okres Cieszyn (*powiat cieszyński*), Jastrzębie-Zdrój (*powiat Jastrzębie-Zdrój*), Wodzisław (*powiat wodzisławski*), Ratiboř (*powiat raciborski*), Hlubčice (*powiat głubczycki*), Prudnik (*powiat prudnicki*), Nysa (*powiat nyski*), Ząbkowice Śląskie (*powiat ząbkowicki*), Kladsko (*powiat kłodzki*), Wałbrzych (*powiat wałbrzyski*), Kamienna Góra (*powiat kamiennogórski*), Jelenia Góra (*powiat jeleniogórski*), Lwówek Śląski (*powiat lwówecki*), Lubań (*powiat lubański*), Zgorzelec (*powiat zgorzelecki*). Česko-polské pohraničí je velmi různorodé, jeho slabou stránkou je málo využitý turistický potenciál, vysoká míra nezaměstnanosti, špatný stav životního prostředí (zejména na Ostravsku). Naopak výhodou je silná průmyslová základna, turistická atraktivita území a dostatečná infrastruktura vzdělávacích zařízení.

3. Obce v ČR

V ČR se obce dělí na obce, města, městysy (městečka) a statutární města. Obec, která má alespoň 3000 obyvatel, se může stát městem. To, že je obec městem, musí stanovit na návrh obce předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády (§3 odst. 1 zákona o obcích). Statutární města se vyznačují tím, že se město dělí na městské obvody nebo městské části, označení městského úřadu je magistrát a v jeho čele stojí primátor. Vnitřní poměry ve věcech správy města jsou upraveny statutem. Výčet statutárních měst

je uveden v §4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. K statutárním městům ležícím v česko-polském pohraničí tedy patří Ostrava, Opava, Havířov, Karviná, Frýdek-Místek, Liberec, Jablonec nad Nisou. Městys je typ obce velikostně mezi městem a vesnicí, nesmí být zároveň městem. Městysem může být obec, která mohla toto označení užívat před 17. květnem 1954, musí ale o tento status požádat předsedu Poslanecké sněmovny. Od 17. května 1954 již nebylo možné pojmenování městys užívat, protože jej zrušil zákon č. 13/1954 Sb., o národních výborech. Mezi městysy v česko-polském pohraničí patří například: Častolovice, Dolní Čermná, Kunvald, Litultovice, Machov, Mladé Buky, Nový Hrádek.

Termín osada není v ČR obecně definován, nenajdeme jej ani v zákoně o obcích. Za osadu se považuje z urbanistického hlediska prostorově oddělená nebo integrovaná součást obce, která není samosprávným útvarem (Principy a pravidla územního plánování [online.]). Osady v ČR odpovídají osadám v Polsku.

Znak, vlajka a logo obce slouží k identifikaci obce, nejsou to ale povinné identifikační znaky, záleží na obci, zda je zřídí. Znak a vlajku obec užívá podle svého uvážení. Logem obce je označení obce ve speciálním grafickém provedení, jeho účelem je přispívat k lepší identifikaci obce a vytvoření většího povědomí o obci. Logo se většinou používá na písemnostech a materiálech, které obec propagují ve vztahu k samostatné působnosti obce.

4. Orgány obce v ČR

4.1 Zastupitelstvo obce/města

Zastupitelstvo je základní a nejvyšší orgán obce, členové zastupitelstva (zastupitelé) jsou voleni v obecných rovných, přímých a tajných volbách na principu poměrného zastoupení na čtyřleté funkční období. Ostatní orgány obce jsou od zastupitelstva odvozeny. Zastupitelstvo obce rozhoduje o nejdůležitějších otázkách, které se týkají obce, ve věcech patřících do samostatné působnosti obce (§35 odst. 1 zákona o obcích). Iniciativními a kontrolními orgány zastupitelstva jsou výbory, v jejich čele stojí předseda výboru, který musí být členem zastupitelstva (pro ostatní členy toto pravidlo neplatí). Ze zákona je zastupitelstvo povinno zřídit finanční a kontrolní výbor (§117 (2) zákona o obcích). Pokud v územním obvodu obce žije podle sčítání lidu více než 10 %

občanů hlásících se k národnosti jiné než české, obec zřizuje výbor pro národnostní menšiny (§117 (3) zákona o obcích). Více informací o problematice obcí s výborem pro národnostní menšiny se nachází v podkapitole Výbor pro národnostní menšiny a kapitole Problematika webových stránek obcí v menšinovém jazyce. Osadní a místní výbor je možné zřídit v částech obce, má pravomoc předkládat návrhy týkající se rozvoje části obce, vyjadřuje se k návrhům předkládaným zastupitelstvu a radě, pokud se týkají části obce a vyjadřuje se k připomínkám a podnětům občanů, kteří mají trvalý pobyt v dané části obce.

4.2 Rada obce/města

Rada obce (§99) je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti, rozhoduje ve věcech, které se týkají každodenního chodu obce. Radu tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady volení z řad zastupitelstva. Za svoji činnost v oblasti samostatné působnosti rada odpovídá zastupitelstvu obce. Pokud zastupitelstvo radu obce nezvolí, vykonává její pravomoc starosta, zároveň zastupitelstvo rozhoduje v některých věcech vyhrazených radě. Tato možnost se týká zejména malých obcí, zákon výslovně stanovuje, že se rada nevolí v případě, že má zastupitelstvo méně než 15 členů. Rada obce může zřídit a zrušit iniciativní a poradní orgány – komise (§122). Je na radě, jaké komise zřídí, můžeme se setkat s komisí energetickou, bytovou, kulturní, sociální, sportovní, rozvojovou, školskou, zdravotní, životního prostředí, pro regionální spolupráci, protidrogovou, prevence kriminality, pro občanské záležitosti a jiné.

4.3 Starosta obce/města

Starosta zastupuje obec navenek, stojí v čele obecního úřadu. Starostu a místostarostu volí zastupitelstvo, aby byli zvoleni, musí být členy zastupitelstva a být občany České republiky. Starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy nevykonává funkci, zastupuje místostarosta obce. Pokud je u obecního úřadu zřízena funkce tajemníka, starosta pak není statutárním orgánem zaměstnavatele zaměstnanců obecního úřadu. Tajemníka obecního úřadu jmenuje a odvolává starosta (§103).

4.4 Zvláštní orgány obce

Zvláštní orgány obce zřizuje starosta v případech stanovených zvláštními zákony a slouží k výkonu přenesené působnosti v rozsahu stanoveném zvláštními zákony. Příkladem takových zvláštních orgánů může být bezpečnostní rada obce, krizový štáb obce (zřízeny na základě zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů [krizový zákon]), povodňová komise obce (zřízena na základě zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů [vodní zákon]) a další.

4.5 Výbor pro národnostní menšiny

Po roce 1989 došlo ke zrušení národních výborů a obnovení územní samosprávy, byl rovněž přijat zákon č. 367/1990 Sb., o obcích, v němž byly jako orgány rady uvedeny pouze finanční a kontrolní výbor (§56 (1)), ke změně a zřízení výboru pro národnostní menšiny jako orgánu zastupitelstva došlo až na základě Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001 a vydáním nového zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), kde se povinnost zřídit tento výbor týká obcí uvedených v §117 (3):

„Obec, v jejímž územním obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje výbor pro národnostní menšiny. Členy tohoto výboru jsou i zástupci národnostních menšin, pokud je deleguje svaz utvořený podle zvláštního zákona; vždy však příslušníci národnostních menšin musí tvořit nejméně polovinu všech členů výboru“ (§117 (3)).

V současné době jsou zřízeny výbory pro národnostní menšiny v česko-polském pohraničí v okresech Karviná a Frýdek-Místek (převládá polská menšina), Bruntál a Jeseník (slovenská menšina). V okresech Frýdek-Místek a Karviná jsou výbory zřízeny ve všech obcích, které splňují podmínku alespoň 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české. Jedná se o celkový počet 46 obcí, při čemž v 31 obcích tvoří polská menšina více než 10 % obyvatel obce. V okresech Bruntál a Jeseník je výbor pro národnostní menšiny zřízen v pěti obcích, ve kterých je podíl slovenské národnostní menšiny vyšší než deset procent.

Výbory pro národnostní menšiny se zabývají implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, například zavedením dvojjazyčných názvů ulic, objektů, silničních značek, železničních stanic.

4.5.1 Problematika webových stránek obcí v menšinovém jazyce

V současné době neexistuje zákonná povinnost obcí zajistit překlad webových stránek obce do menšinového jazyka. V zákoně č. 273/2001 Sb. (tzv. menšinový zákon) jsou pouze uvedeny práva na svobodnou volbu příslušnosti k národnostní menšině, na sdružování příslušníků národnostních menšin, na účast na řešení záležitostí týkajících se národnostní menšiny, na užívání jména a příjmení v jazyce národnostní menšiny, na vícejazyčné názvy a označení (implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků), na užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku a před soudy, na užívání jazyka národnostní menšiny ve věcech volebních, na vzdělání v jazyce národnostní menšiny, na rozvoj kultury příslušníků národnostních menšin, na rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostní menšiny. Toto poslední právo se realizuje tím, že „stát podporuje pro zachování a rozvoj kultury, tradic a jazyků vydávání periodického i neperiodického tisku vydávaného v jazycích národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, a rozhlasové a televizní vysílání v jazycích národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky.“ (§13 (2) zákona č. 273/2001 Sb.). V současné době ani jedna z obcí v česko-polském pohraničí nemá jazykovou mutaci oficiálních stránek obce ve slovenštině.

V okrese Karviná z celkového počtu sedmi obcí se zřízeným výborem pro národnostní menšiny mají dvě obce (29 %) přeloženy webové stránky do jazyka národnostní menšiny, v tomto případě do polštiny. V okrese Frýdek-Místek z celkového počtu dvaceti čtyř obcí se zřízeným výborem pro národnostní menšiny má šest obcí (15 %) přeloženy webové stránky do jazyka národnostní menšiny, také v tomto případě do polštiny. Jedna obec využila překladače Google Translator. Domníváme se, že by pro příslušníky národnostních menšin bylo výhodné, aby mohli informace týkající se života v obci získávat ve svém mateřském jazyce. Pro svou polohu blízko hranic s Polskem a Slovenskem jsou obce a města v těchto okresech navštěvovány polskými a slovenskými turisty, kteří by rovněž využili informace uvedených na stránkách obcí v cizím jazyce.

4.6 Obecní úřad v ČR

Obecní úřad je jedním z orgánů obce, který realizuje rozhodnutí a plní úkoly samosprávných orgánů, dále zajišťuje výkon přenesené působnosti. V ČR obecní úřad tvoří starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu (pokud je funkce zřízena) a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu (§109). Starosta stojí v čele obecního úřadu. Rada obce rozhoduje o zřízení a zrušení odborů a oddělení obecního úřadu, které zabezpečují jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu. V praxi je možné se setkat, zejména u statutárních měst, s tím že se jejich magistráty člení na úseky nebo „úřady“. Do úseků pak spadají jednotlivé odbory, v čele úseku (úřadu) stojí vedoucí (ředitel). Nejčastěji se můžeme setkat s těmito odbory a odděleními obecního úřadu: odbor dopravní, právní, finanční, informatiky, investiční výstavby, komunálních služeb, kontroly, organizační, majetkoprávní, občanskoprávní, rozvoje, sociální, životního prostředí, školství a kultury, vnitřních věcí, územního rozvoje, živnostenský, oddělení platové a personální, personálních záležitostí, rozpočtu a městských financí, interní auditor. Obecní úřad zajišťuje výkon samostatné a přenesené působnosti. U samostatné působnosti se jedná o výkon rozhodnutí starosty, rady a zastupitelstva, v oblasti přenesené působnosti obecní úřad realizuje výkon státní správy, která je na něj zákonem delegována.

5. Vyhlášky a nařízení

Obec jako právnická osoba má právní subjektivitu i způsobilost k právním úkonům. Právní úkony jménem obce činí starosta, protože ten podle zákona zastupuje obec navenek. Ten k této činnosti ovšem potřebuje předchozí souhlas rady nebo zastupitelstva obce. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že většina právních úkonů je závislá na jejich předchozím schválení radou či zastupitelstvem. Podle zákona o obcích (§10-11) může obec vydávat dva právní předpisy, a to nařízení obce a obecně závaznou vyhlášku obce. Orgány obce v rámci samostatné působnosti vydávají obecně závazné vyhlášky, které schvaluje zastupitelstvo obce. Akty obce v samostatné působnosti, které nemají obecnou platnost (tedy se týkají konkrétních fyzických nebo právnických osob), mají formu usnesení, rozhodnutí, nebo jiného opatření. V rámci přenesené působnosti jsou

vydávány nařízení, které schvaluje rada obce, k jejich vydání je nutné zmocnění speciálním zákonem.

6. Obce v Polsku

V Polsku existuje třístupňové územní dělení na obce (*gminy*), okresy (*powiaty*) a vojvodství (*województwa*). Část samosprávných jednotek má právní subjektivitu, některé jednotky, jako například osady (*sołectwa*), čtvrtě (*dzielnice*), sídliště (*osiedla*) ji nemají. Jsou to pomocné jednotky obce, kterou může být i město na území obce (art. 5 Dz. U. 1990 nr 16 poz. 95 o samorządzie gminnym). Osady jsou charakteristické pro vesnické oblasti, čtvrtě a sídliště pro městské oblasti. Zákonodárným a kontrolním orgánem je zasedání obyvatel osady, výkonným orgánem je starosta osady, poradním orgánem je rada osady. Osady nemají vlastní webové stránky. Právní statut obce je upraven zákonem Dz. U. 1990 nr 16 poz. 95 o samorządzie gminnym, druhy obcí nalezneme ve vyhlášce Rozporządzenie Rady Ministrów Dz. U. 1998 nr 157 poz. 1031. Rozlišují se tedy vesnické obce (*gminy wiejskie*) – obec, na území které se nacházejí výlučně obce, městské obce (*gminy miejskie*) – obec o statutu města, městsko-vesnické obce (*gminy miejsko-wiejskie*) – obec, na území které má jedna z obcí statut města (art. 2 pkt 6-8). V čele obce stojí starosta obce (*wójt*), starosta města (*burmistrz*) nebo prezident města (*prezydent miasta*). Městysy (*miasteczka*) v současném Polsku neexistují, ale existovaly do roku 1934, kdy byly zrušeny. (ustawa Dz.U. 1933 nr 35 poz. 294 o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego).

7. Orgány obce v Polsku

Orgánem obce v Polsku je zastupitelstvo obce (*rada gminy*) a starosta obce (*wójt*), nebo starosta města (*burmistrz*), popřípadě prezident města (*prezydent miasta* – art.11a Dz. U. 1990 nr 16 poz. 95 o samorządzie gminnym).

7.1 Zastupitelstvo obce/města

Hlavním orgánem obce je zastupitelstvo (*rada gminy*), které je zároveň i kontrolním orgánem. Zastupitelstvo může jmenovat zastupitelstvo mládeže (*młodzieżowa rada gminy*), která má konzultační povahu, nebo zastupitelstvo seniorů (*gminna rada*

seniorów), která má konzultační, poradenskou a iniciativní povahu. Člen zastupitelstva se jmenuje *radny*. Z členů zastupitelstva je vybrán předseda (*przewodniczący*), předseda si může vybrat svého místopředsedu (*wiceprzewodniczący* – art. 19). Členové zastupitelstva se scházejí na schůzích (*sesjach*). Hlavní činností zastupitelstva obce je tvorba právních předpisů, schvalování rozpočtu, výčet činností v samostatné působnosti najdeme v art. 18 (2). Revizní komise (*komisja rewizyjna*) je orgánem zastupitelstva, který je zřízen za účelem kontroly starosty, organizačních jednotek obce a pomocných jednotek obce (art. 18a.1). Další orgány zastupitelstva, které mohou být zřízeny, jsou komise. Statut obce určuje vnitřní organizaci a způsob práce orgánů obce. V Polsku zastupitelstvo obce (*rada gminy*) vydává vyhlášky (*uchwały* – art. 41). V případě nutnosti starosta obce (*wójt*) vydává nařízení (*zarządzenia*).

7.2 Starosta obce/města

Starosta obce (*wójt*) je výkonným orgánem obce, starosta města (*burmistrz*) je výkonným orgánem v obci, ve které se sídlo orgánů nachází ve městě na území obce. Ve městech, kde žije více než 100 000 obyvatel, je výkonným orgánem prezident města (*prezydent miasta* – §26 Dz.U. 1990 nr 16 poz. 95 o samorządzie gminnym). K jejich úkolům patří reprezentace obce navenek, příprava návrhů vyhlášek zastupitelstva, realizace rozpočtu obce, hospodaření s obecním majetkem. Starosta je zároveň vedoucím obecního úřadu (starosta městského úřadu, prezident města magistrátu) a je volen v přímých volbách a může být odvolán pouze prostřednictvím referenda. Starosta jmenuje svého zástupce.

7.3 Obecní úřad v Polsku

V Polsku stojí v čele obecního úřadu starosta, organizaci a fungování obecního úřadu určuje organizační řád, který vydává starosta cestou nařízení (art. 33). Odbory (*wydziały*) a oddělení (*referaty*) jsou podobné jako v ČR. Obecní úřad slouží k realizaci rozhodnutí zastupitelstva obce a výkonu státní správy. Obce vesnické používají název úřad obce (*urząd gminy*), obce městsko-vesnické název městský úřad (*urząd miejski*), a obce městské název úřad města (*urząd miasta*). Toto pravidlo je obsaženo v nařízení ministerského předsedy ve věci kancelářské instrukce pro orgány obcí a svazů obcí

(rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych Dz.U. 1999 r. Nr 112, poz. 1319).

8. Propagace obcí a spolupráce

8.1 Program OPSS ČR-PR 2007-2013

Operační program Příhraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007-2013 je programem Evropské Unie, který navazuje na předchozí programy Phare CBC (1999-2006) a Inicijativa Společenství Interreg IIIA (2004-2008) (Euregio PL-CZ. O programu OPSS ČR PR. [online].). Cílem programu OPSS ČR-PR 2007-2013 je socio-ekonomický rozvoj česko-polského pohraničí prostřednictvím posílení jeho konkurenceschopnosti a propagace partnerské spolupráce obyvatel. Vybírány jsou pouze projekty, které mají dopad na obě strany hranice. Program podporuje rozvoj cestovního ruchu, rozvoj podnikatelského prostředí, zlepšení kvality životního prostředí, sociální integraci česko-polské pohraniční oblasti. V ČR je podporované území tvořeno Libereckým, Královehradeckým, Pardubickým, Olomouckým a Moravskoslezským krajem. Na polské straně je podporované území tvořeno nikoli vojvodstvími, ale podregiony na úrovni NUTS III- Jeleniogórský, Wałbrzyský, Strzeliński okres Wrocławského podregionu, Nyský, Opolský, Rybnický podregion, Pszczyński okres Bielského podregionu. Mapa operačního programu území v České republice a v Polsku se nachází v příloze 4.

8.2 Euroregiony

Euroregiony jsou přeshraniční oblasti založené na regionální spolupráci. Ze začátku se jednalo o hospodářskou spolupráci, nyní je činnost rozšířená na sbližování jednotlivých regionů ve společenském a kulturním životě. V textu Evropské rámcové úmluvy o přeshraniční spolupráci mezi územními orgány je definován pojem přeshraniční spolupráce jako „jakékoliv společně odsouhlasené akce, jejichž cílem je propagovat a podporovat dobré sousedské vztahy mezi územními společenstvími nebo úřady v pravomoci dvou nebo více smluvních stran, jakož i uzavírání jakýchkoliv dohod a smluv, které budou nezbytné pro dosažení uvedených cílů“ (čl. 2- Evropská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci mezi územními orgány, série evropských úmluv č. 106. ISAP [online].). Jedná se o úmluvu Rady Evropy z roku 1980. V česko-polském

pohraničí jsou zřízeny následující euroregiony: Euroregion Nisa, Glacensis, Praděd, Silesia, Těšínské Slezsko, Beskydy. Mapy euroregionů v České republice a v Polsku se nachází v příloze 2 a 3.

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa zahrnuje tři pohraniční oblasti: německou, polskou a českou. Tento euroregion vznikl 21. prosince 1991, kdy byla přijata úmluva o zřízení euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Byla to první úmluva tohoto typu ve střední a východní Evropě. Tento euroregion je vytvořen na komunální úrovni, není právním subjektem, je dobrovolným zájmovým svazem obcí a okresů. Členy euroregionu jsou tři sdružení: Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa, Euroregion Nisa regionální komunální sdružení měst a obcí severních Čech, Kommunalgemeinschaft EUROREGION NIESSE e. V. Hlavním cílem euroregionu je podpora činností, které vedou k integraci v rámci EU, zlepšení životní úrovně občanů euroregionu, rozvoj hospodářských příležitostí na území euroregionu (Euroregion Neisse-Nisa-Nysa. [online]).

Euroregion Glacensis vznikl v Hradci Králové 5. prosince 1996. Je to první výlučně polsko-český euroregion. Hlavním cílem je mezi jinými podpora polsko-české pohraniční spolupráce, boření stereotypů vytvořených v minulém století (Euroregion Glacensis. [online]).

Úmluva o vytvoření česko-polského euroregionu Praděd byla podepsána 2. července 1997. Cílem je podpora hospodářského rozvoje, ochrana životního prostředí, ochrana proti přírodním katastrofám, rozvoj turismu a kultury, podpora společného kulturního dědictví, humanitární a sociální pomoc (Euroregion Pradéd. [online]).

Euroregion Silesia vznikl v září 1998 dohodou Stowarzyszenia Gmin Dorzecza Górnej Odry a Regionálního sdružení česko-polské spolupráce Opavského Slezska. Předmětem činnosti je podpora česko-polské spolupráce s cílem zmenšit negativní vliv státní hranice, zajištění stabilního rozvoje pohraniční oblasti vedoucího k integraci tohoto území v rámci EU (Euroregion Silesia. [online]).

Euroregion Těšínské Slezsko byl vytvořen 22. dubna 1998. Členy euroregionu jsou: Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza“, Regionální sdružení

územní spolupráce Těšínského Slezska (částí této organizace je Sdružení obcí Jablunkovska, Svaz obcí okresu Karviná, Regionální rada rozvoje a spolupráce). Spolupráce je realizovaná prostřednictvím výměny zkušeností a informací, spolupráce mezi školami a mládeží, řešení společných problémů v oblasti dopravy, komunikace a bezpečnosti občanů, rozvoje turismu a dalších (Euroregion Těšínské Slezsko- Śląsk Cieszyński. [online]).

Euroregion Beskydy byl založen v roce 2000 v rámci propagace myšlenky „Beskydy bez hranic“. Euroregion leží na území České republiky, Polské republiky a Slovenské republiky, tvoří jej sdružení: Stowarzyszenie „Region Beskidy“, Zdużenie Regi3n Beskydy a Sdružení „Region Beskydy“ (Region Beskydy. [online]).

Euroregiony pomáhají odstraňovat negativní účinek státních hranic, jistou izolaci pohraničních oblastí od centrálního území státu. Zvláště v dobách komunizmu byly narušeny hospodářské kontakty a kulturní souvislosti mezi sousedícími hraničními regiony. Nejenom Rada Evropy, ale i Evropská Unie podporuje rozvoj pohraničí prostřednictvím projektů přeshraniční spolupráce. Euroregiony slouží zároveň jako prostředky zpřístupňující dotace Evropské Unie. Především ale k hlavním úkolům euroregionů patří podpora projektů v oblasti životního prostředí, v hospodářské oblasti, ve sféře kultury a sportu, rozvíjení spolupráce v oblasti regionálního a lokálního plánování a vytváření prostoru pro setkávání lidí (Euroregiony. Business info. [online]).

9. Struktura webových stránek obcí

V České republice jsou informační systémy veřejné správy, tedy i informační systémy obcí, upraveny zákonem č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy. Zákony ČR stanovují, že webové stránky obcí musí obsahovat úřední desku (§26 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád), povinně zveřejňované informace (vyhláška č. 442/2006 Sb., zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím), elektronickou podatelnu (vyhláška č. 496/2004 Sb.) a musí být bezbariérově přístupné (vyhláška č. 64/2008 Sb., o přístupnosti). Výčet informací, které jsou obce povinny zveřejnit, najdeme v §5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Webové stránky musí mezi jinými obsahovat název obce, důvod a způsob založení, popis organizační struktury obce, přehled nejdůležitějších předpisů, podle nichž obec jedná a

rozhoduje, sazebník úhrad za poskytování informací, místo lhůtu a způsob, kde lze podat opravný prostředek proti rozhodnutím obce, informace, kde je možné podat žádost, stížnost, předložit návrh, podnět, výroční zprávu za předcházející kalendářní rok o své činnosti v oblasti poskytování informací, údaje o rozpočtu (příloha č. 1 vyhlášky č. 442/2006 Sb.). Podobná právní úprava je i v Polsku, konkrétně se jedná o zákon Dz. U. 2001 nr 112 poz. 1198 o dostępie do informacji publicznej. V art. 7. 1.1) najdeme informaci, že se veřejné informace vyhláší v tzv. BIP (Biuletyn Informacji Publicznej – *Věstníku veřejných informací*, art. 8). Zveřejňují se v něm především základní informace o subjektech, jako je právní statut, předmět činnosti, majetek subjektu, orgány subjektu, kontaktní údaje.

Obsah webových stránek obcí je nejčastěji rozdělen do těchto sekcí: o městě/obci, volené orgány, městský/obecní úřad, kultura a sport, organizace. V části o městě můžeme najít informace o historii města, památkách, kronice, podnikání, dopravě, životním prostředí, možnostech ubytování. V sekci volené orgány jsou uvedeny informace o vedení města, zastupitelstvu a radě, počtu jejich členů, schůzích, výborech zastupitelstva a komisích rady. V sekci městského úřadu se nachází informace o úředních hodinách, úřední desce, povinně zveřejňovaných informacích, registru osobních údajů, organizačním řádu úřadu, e-podatelně, kontaktech, volných pracovních místech, odborech a odděleních úřadu a jiné. V části kultura a sport se můžeme seznámit s informacemi o turistice, cykloturistice, agroturistice, kulturních a sportovních zařízeních na území města, kulturních a sportovních aktivitách, kulturních střediscích. Sekce organizace obsahuje informace o příspěvkových organizacích města, městských obchodních společnostech, školách a školských zařízeních, zdravotnických a sociálních zařízeních, úřadech, církvích.

10. Analýza současného stavu překladu webových stránek obcí

Zkoumali jsme webové stránky obcí v pohraničních okresech ČR i Polska. V ČR byly nejčastěji webové stránky přeloženy do angličtiny, němčiny a polštiny, v Polsku do angličtiny, němčiny a češtiny. Některé obce využily možnost použití překladáče Google

Translator, aniž by svěřily překlad svých stránek překladateli¹, na druhou stranu jsme se setkali i s obcemi, které měly přeloženy stránky překladatelem (to se týkalo nejčastěji překladu do angličtiny, němčiny, polštiny a češtiny) a zároveň využily překladu prostřednictvím Google Translator pro méně frekventované jazyky². Část obcí v ČR měla na svých webových stránkách odkazy na anglický, německý, popřípadě polský překlad (označení en, de, pl), tyto odkazy však byly často nefunkční nebo fungoval jen některý z jazyků. Předpokládáme, že vedení obce v budoucnu uvažuje o překladu webových stránek do těchto jazyků. Při analýze jazyků překladu jsme se setkali s několika zvláštnostmi, například město Karviná disponuje překladem svých stránek do slezského nářečí „po naszymu“ (Karviná. [online]). K dalším nepříliš typickým překladům patří webové stránky ve francouzštině, ruštině, španělštině, italštině, maďarštině, nizozemštině. Ani jedna obec v ČR a v Polsku nemá vyhotoven překlad do slovenštiny, ačkoli je Slovensko sousedem obou států, slovenská menšina žije také v pohraničních obcích ČR s Polskem a Krkonoše, Orlické Hory, Jeseníky a Beskydy navštěvuje hodně slovenských turistů. Absence překladu na české straně je dána tím, že češtině Slováci bez potíží rozumějí. Prakticky neexistuje obec, která by měla přeložen do cizích jazyků veškerý obsah webových stránek. Setkali jsme se nejčastěji s překladem informací o obci, její historii, turistických atrakcích, možnostech ubytování, sportovního a kulturního využití. Překlad informací pro občany a struktury obecního úřadu se vyskytoval v mizivém procentu případů. Předpokládáme, že informace obecního úřadu jsou stěžejním důvodem, proč občané navštěvují webové stránky obcí a měst. Proto by bylo vhodné, aby příslušníci národnostních menšin měli přístup k těmto materiálům rovněž ve svém mateřském jazyce. Naproti tomu webové stránky obcí v turistických lokalitách navštěvují turisté, které především zajímají informace o turistických cílech v dané oblasti.

Z okresů ležících na české straně hranice má pouze část obcí přeložené stránky do cizích jazyků. Nejvyšší procento obcí s přeloženými nebo plánovanými překlady svých stránek je v okrese Liberec (51 %), Jablonec nad Nisou (50 %), naopak nejméně překladů najdeme v okresech Šumperk (3 %). Na polské straně má nejvíce obcí s přeloženými

¹ např.: Krasov, Lipová-lázně, Šléglov, Brandýs nad Orlicí, Marklowice atd.

² Bystřice, Stráž nad Nisou, Lubawka atd.

stránkami okres Lubań (83 %), Kladsko (79 %), ani jedna obec v okrese Prudnik nemá přeloženy své stránky. Zajímavostí je, že okresy Liberec a Jablonec nad Nisou sousedí s okresem Lubań, v této oblasti tedy vystupuje nejvyšší koncentrace přeložených webových stránek obcí, kdežto výrazný nepoměr vidíme u sousedících okresů Rychnov nad Kněžnou (málo obcí s přeloženými stránkami) a okresem Kladsko, kde je naopak procento obcí s přeloženými stránkami velmi vysoké. Protože existuje výrazný nepoměr mezi počtem obcí v polských okresech a okresech na českém území, je velmi problematické porovnávat procentuální ukazatel počtu obcí s přeloženými stránkami. Je to dáno tím, že některé obce, které by byly v ČR samosprávným útvarem, s vlastním obecním úřadem a starostou, jsou v Polsku pouze částí vyššího celku, ať už obce vesnické nebo obce městsko-vesnické. Takovéto obce jsou označovány jako osady (*sołectwa*), hist. starostenství. Procento obcí s přeloženými stránkami, zastoupení jednotlivých jazyků v překladu, údaje o využití automatických překladačů a možnostech přeložení internetových stránek obcí v česko-polských pohraničních okresech znázorňují níže uvedené tabulky.

OKRES V ČR (POČET OBCÍ)	OBCE S PŘEKLADEM WEBOVÝCH STRÁNEK (%)	EN (%)	DE (%)	PL (%)	GOOGLE TRANSLATOR (počet obcí)	PŘÍPRAVA STRÁNEK (počet obcí)
Frýdek- Místek (72)	17	15	11	14	3	8 (en, de) 1 (pl,en) 1 (pl,en, de)
Karviná (17)	29	29	18	29	0	1 (pl)
Opava (77)	8	8	7	5	1	25 (en, de) 1 (de)
Bruntál (66)	9	8	8	9	1	12 (en, de)
Jeseník (24)	29	13	17	29	3	1 (en, de) 1(en, de, pl)

Šumperk (78)	3	3	1	3	1	14 (en, de) 1(pl)
Ústí nad Orlicí (116)	8	8	6	5	3	5 (en, de) 1 (pl)
Rychnov nad Kněžnou (79)	8	8	4	5	2	3 (en, de) 1 (en)
Náchod (78)	8	8	5	6	0	2 (en) 1 (de)
Trutnov (74)	20	20	19	16	2	4 (en, de)
Semily (64)	20	8	8	17	0	1 (en, de)
Jablonec nad Nisou (34)	50	32	29	47	2	4 (en, de)
Liberec (59)	51	19	24	46	5	7 (en, de) 1 (pl)

OKRES V POLSKU (POČET OBCÍ)	OBCE S PŘEKLADEM WEBOVÝCH STRÁNEK (%)	EN (%)	DE (%)	CZ (%)	GOOGLE TRANSLATOR (počet obcí)	PŘÍPRAVA (počet obcí)
Těšín (12)	58	58	33	25	0	0
Wodzisław (9)	22	11	11	11	1	0
Ratiboř (8)	38	13	38	38	0	0
Hlubčice (4)	25	25	25	25	1	1 (en, de)
Prudník (4)	0	0	0	0	0	0

Nysa (9)	44	11	11	11	3	0
Ząbkowice Śląskie (6)	50	50	50	0	0	2 (cz,en,de) 1 (en)
Kladsko (14)	79	64	50	64	4	0
Wałbrzych (9)	44	22	22	22	2	0
Kamienna Góra (3)	67	33	33	33	1	0
Jelenia Góra (9)	56	33	33	56	0	1 (en)
Lwówek Śląski (5)	20	0	20	20	0	0
Lubań (6)	83	67	67	83	0	0
Zhořelec (6)	67	33	50	67	0	1 (en, de)

Pozn.: Procenta u každého jazyka překladu znázorňují poměrnou část k celkovému počtu obcí v okrese (tzn. celkový počet obcí v okrese- 100 %). Použité zkratky en, de, pl, cz označují jazyky- angličtinu, němčinu, polštinu, češtinu.

V okrese Frýdek-Místek z celkového počtu sedmdesáti dvou obcí má dvanáct obcí (17 %) nějakou formu jazykové verze webových stránek. Deset obcí má překlad do polštiny (14 %), jedenáct obcí do angličtiny (15 %) a osm obcí do němčiny (11 %). Tři obce využily možnosti překladu pomocí překladače Google Translator.

V okrese Karviná z celkového počtu sedmnácti obcí má pět obcí (29 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek. Pět obcí má překlad do polštiny (29 %), pět obcí do angličtiny (29 %), tři obce do němčiny (18 %).

V okrese Opava z celkového počtu sedmdesáti sedmi obcí má šest obcí (8 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek. Čtyři obce mají překlad do polštiny

(5 %), šest obcí do angličtiny (8 %), pět obcí do němčiny (18 %). Jedna obec využila možnosti pře kladače Google Translator.

V okrese Bruntál z celkového počtu šedesáti šesti obcí má šest obcí (9 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek, zbylých šedesát obcí (91 %) má webové stránky pouze v češtině. Šest obcí má překlad do polštiny (9 %), pět obcí do angličtiny (8 %), pět obcí do němčiny (8 %). Jedna obec využila překladače Google Translator a jedna Microsoft Translator. Dvanáct obcí předpokládá možnost vzniku překladových mutací.

V okrese Jeseník z celkového počtu dvaceti čtyř obcí má sedm obcí (29 %) nějakou formu jazykové verze webových stránek, zbylých sedmnáct obcí (71 %) má webové stránky pouze v češtině. Sedm obcí disponuje překladem do polštiny (29 %), tři obce do angličtiny (13 %), čtyři obce do němčiny (17 %). Tři obce využily překladače Google Translator. Dvě obce předpokládají vznik překladu svých webových stránek.

V okrese Šumperk z celkového počtu sedmdesáti osmi obcí mají dvě obce (3 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek, zbylých sedmdesát šest obcí (97 %) má webové stránky pouze v češtině. Jedna obec disponuje překladem do polštiny (1 %), dvě obce do angličtiny (3 %), dvě obce do němčiny (3 %). Jedna obec využívá překladače Google Translator. Patnáct obcí předpokládá vznik překladu svých webových stránek.

V okrese Ústí nad Orlicí z celkového počtu sto šestnácti obcí má devět obcí (8 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek, zbylých sto sedm obcí (92 %) má webové stránky pouze v češtině. Šest obcí má překlad do polštiny (5 %), devět obcí do angličtiny (8 %), sedm obcí do němčiny (6 %). Tři obce využily překladače Google Translator. Pět obcí předpokládá možnost vzniku překladových mutací.

V okrese Rychnov nad Kněžnou z celkového počtu sedmdesáti devíti obcí má šest obcí (8 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek, zbylých sedmdesát tři obcí (92 %) má webové stránky pouze v češtině. Čtyři obce mají překlad do polštiny (5 %), šest obcí do angličtiny (8 %), čtyři obce do němčiny (5 %). Tři obce využily překladače Google Translator. Čtyři obce předpokládají vznik překladu svých webových stránek. Dvě obce mají přeložené do angličtiny pouze základní informace o obci.

V okrese Náchod z celkového počtu sedmdesáti osmi obcí má šest obcí (8 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek, zbylých sedmdesát dva obcí (92 %) má webové stránky pouze v češtině. Pět obcí má překlad do polštiny (6 %), šest obcí do angličtiny (8 %), čtyři obce do němčiny (5 %). Žádná z obcí nevyužila překladače Google Translator. Dvě obce předpokládají vznik překladu svých webových stránek.

V okrese Trutnov z celkového počtu sedmdesáti čtyř obcí má patnáct obcí (20 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek, zbylých padesát devět obcí (80 %) má webové stránky pouze v češtině. Dvanáct obcí má překlad do polštiny (16 %), patnáct obcí do angličtiny (20 %), čtrnáct obcí do němčiny (19 %). Dvě obce využily překladače Google Translator. Čtyři obce předpokládají vznik překladu svých webových stránek. Jedna obec má přeložené do angličtiny a němčiny pouze základní informace o obci.

V okrese Semily z celkového počtu šedesáti čtyř obcí má třináct obcí (20 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek, zbylých padesát jedna obcí (80 %) má webové stránky pouze v češtině. Jedenáct obcí má překlad do polštiny (17 %), pět obcí do angličtiny (8 %), pět obcí do němčiny (8 %). Jedna obec předpokládá vznik překladu svých webových stránek.

V okrese Jablonec nad Nisou z celkového počtu třiceti čtyř obcí má sedmnáct obcí (50 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek, zbylých sedmnáct obcí (50 %) má webové stránky pouze v češtině. Šestnáct obcí má překlad do polštiny (47 %), jedenáct obcí do angličtiny (32 %), deset obcí do němčiny (29 %). Dvě obce využily překladače Google Translator. Čtyři obce předpokládají vznik překladu svých webových stránek v angličtině a němčině.

V okrese Liberec z celkového počtu padesáti devíti obcí má třicet obcí (51 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek, zbylých dvacet devět obcí (49 %) má webové stránky pouze v češtině. Dvacet sedm obcí má překlad do polštiny (46 %), jedenáct obcí do angličtiny (19 %), čtrnáct obcí do němčiny (24 %). Pět obcí využilo překladače Google Translator. Sedm obcí předpokládá vznik překladu svých webových stránek v angličtině a němčině, jedna obec v polštině.

V česko-polském pohraničí v České republice se nachází třicet jedna národních kulturních památek. Při analýze webových stránek obcí, v nichž se tyto památky nacházejí, jsme zjistili, že sedm obcí nemá přeloženy stránky do cizích jazyků³, dvě obce mají nefunkční jazykové mutace webových stránek⁴, jedna obec využila automatický překladač Google Translator⁵. Šestnáct obcí, na jejichž území se nachází národní kulturní památka, disponují překladem svých internetových stránek do polštiny, angličtiny nebo němčiny.

V oblasti česko-polského pohraničí se rovněž nachází mnoho lázní. Při analýze webových stránek obcí, v nichž se tyto lázně nacházejí, jsme zjistili, že dvě obce nemají jazykovou mutaci svých stránek⁶, jedna obec má stránky v angličtině nefunkční⁷, dvě obce využily překladače Google Translator⁸, čtyři obce má přeloženy své stránky minimálně do polštiny, němčiny a češtiny⁹, jedna do polštiny a němčiny¹⁰.

Z výše uvedeného vyplývá, že obce, ve kterých se nachází atraktivní turistické cíle, mají většinou webové stránky přeložené do cizích jazyků. Jisté mezery nacházíme u sedmi obcí, v nichž jsou národní kulturní památky, ale internetové stránky mají pouze v češtině. Zmíněné obce nepropagují tyto turistické cíle dostatečně. Obdobná situace je u obcí, ve kterých se nacházejí lázně. Jistý prostor pro zvýšení atraktivity obcí a jejich propagace tedy zůstává nevyužit.

³ Jedná se o obce s těmito národními kulturními památkami: památník partyzánského hnutí „Noční přechod“ (Morávka), areál zámku Velké Losiny a papírna Velké Losiny (Velké Losiny), zámek Frýdlant (Frýdlant), zřícenina hradu Trosky (Troskovice), vodní elektrárna Třeština (Třeština), přehrada Les Království (Bílá Třemešná).

⁴ Jedná se o obce s těmito národními kulturními památkami: areál hospitalu Kuks (Kuks), horský hotel a televizní vysílač Ještěd (Liberec).

⁵ Hrad Grabštejn (Grabštejn).

⁶ Velké Losiny, Bludov.

⁷ Velichovky.

⁸ Jeseník, Lipová-lázně.

⁹ Karviná-Darkov (Karviná), Karlova Studánka, Janské Lázně, Lázně Libverda.

¹⁰ Osečná.

V okrese Těšín v Polsku z celkového počtu dvanácti obcí má sedm obcí (58 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek, zbylých pět obcí (42 %) má webové stránky pouze v polštině. Tři obce mají překlad do češtiny (25 %), sedm obcí do angličtiny (58 %), čtyři obce do němčiny (33 %). V tomto okrese se můžeme setkat rovněž s překladem do maďarštiny, ruštiny, francouzštiny, španělštiny.

V okrese Wodzisław z celkového počtu devíti obcí mají dvě obce (22 %) přeloženy webové stránky do angličtiny, němčiny a češtiny. Zbylých sedm obcí (78 %) má webové stránky pouze v polštině. Jedna obec využila překladače Google Translator.

V okrese Ratiboř z celkového počtu osmi obcí mají tři obce (38 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek, zbylých pět obcí (42 %) má webové stránky pouze v polštině. Tři obce mají překlad do češtiny (38 %), jedna obec do angličtiny (13 %), tři obce do němčiny (38 %). Jedna obec má rovněž překlad francouzštiny.

V okrese Hlubčice z celkového počtu čtyř obcí má jedna obec (25 %) překlad pomocí překladače Google Translator. Jedna obec předpokládá vznik překladu svých webových stránek v angličtině a němčině.

V okrese Prudnik se nenácházejí žádné obce s přeloženými webovými stránkami do cizích jazyků.

V okrese Nysa z celkového počtu devíti obcí mají čtyři obce (44 %) překlad do češtiny, angličtiny a němčiny, zbylých pět obcí (56 %) má webové stránky pouze v polštině. Tři obce využily překladače Google Translator.

V okrese Ząbkowice Śląskie z celkového počtu šesti obcí mají tři obce (50 %) přeloženy stránky do angličtiny a němčiny, zbylé tři obce (50 %) mají webové stránky pouze v polštině. Dvě obce předpokládají vznik překladu do češtiny, tři obce překladu do angličtiny a dvě obce do němčiny. Jedna obec využila překladače Google Translator.

V okrese Klasko z celkového počtu čtrnácti obcí má jedenáct obcí (78 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek, zbylé tři obce (22 %) má webové stránky pouze v polštině. Devět obcí má překlad do češtiny (64 %), devět obcí do

angličtiny (64 %), sedm obcí do němčiny (50 %). Čtyři obce využily překladače Google Translator. Jedna obec má přeloženy stránky do nizozemštiny a ruštiny.

V okrese Wałbrzych z celkového počtu devíti obcí mají čtyři obce (44 %) vyhotovený překladn webových stránek do angličtiny, němčiny a češtiny, zbylých pět obcí (56 %) má webové stránky pouze v polštině. Dvě obce využily překladače Google Translator.

V okrese Kamienna Góra z celkového počtu tří obcí mají dvě obce (67 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek, jedna obec (33 %) má webové stránky pouze v polštině. Jedna obec má překlad do češtiny (33 %), angličtiny (33 %), do němčiny (33 %). Jedna obec využila překladače Google Translator.

V okrese Jelenia Góra z celkového počtu devíti obcí má pět obcí (56 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek, zbylé čtyři obce (44 %) má webové stránky pouze v polštině. Pět obcí má překlad do češtiny (56 %), tři obce do angličtiny (33 %), tři obce do němčiny (33 %).

V okrese Lwówek Śląski z celkového počtu pěti obcí má jedna obec (20 %) překlad do češtiny a němčiny. Čtyři obce (80 %) mají webové stránky pouze v polštině.

V okrese Lubań z celkového počtu šesti obcí má pět obcí (83 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek, jedna obec (17 %) má webové stránky pouze v polštině. Pět obcí má překlad do češtiny (83 %), čtyři obce do angličtiny (67 %), čtyři obce do němčiny (67 %). Jedna obec má přeloženy stránky do ruštiny.

V okrese Zhořelec z celkového počtu šesti obcí mají čtyři obce (67 %) nějakou formu jazykové mutace webových stránek, zbylé dvě obce (33 %) má webové stránky pouze v polštině. Čtyři obce mají překlad do češtiny (67 %), dvě obce do angličtiny (33 %), tři obce do němčiny (50 %). Jedna obec využila automatický překladač.

V česko-polském pohraničí v Polsku se nachází čtyři kulturní památky (*pomniki historii*), které svým významem odpovídají národním kulturním památkám v ČR. Při analýze webových stránek obcí, v nichž se tyto památky nacházejí, jsme zjistili, že dvě

obce využily možnosti automatického překladače Google Translator¹¹, jedna obec zvolila překlad stránek do češtiny¹², jedna obec má přeloženy webové stránky do angličtiny a němčiny¹³.

V česko-polském pohraničí v Polsku se nachází také mnoho lázní (*uzdrowiska*). Při analýze webových stránek obcí, v nichž se tyto lázně nacházejí, jsme zjistili, že všechny obce mají přeložené své stránky do cizích jazyků. Dvě obce využily překladače Google Translator¹⁴, osm obcí zvolilo překlad nejčastěji do češtiny, angličtiny a němčiny¹⁵.

Z výše uvedeného vyplývá, že všechny obce, ve kterých se nachází atraktivní turistické cíle, mají webové stránky přeložené do cizích jazyků. V porovnání s Českou republikou jsou na tom polské obce s turistickými cíli s překladem svých stránek lépe. Ke zlepšení propagace atraktivních turistických cílů bychom doporučili v případě obcí, které použily automatický překladač, aby využily služeb profesionálního překladatele. Na takto přeložených webových stránkách se totiž nachází mnohem méně gramatických i pravopisných chyb, což přispívá k přehlednosti internetových stránek.

11. Překlad webových stránek obcí

Čeština a polština jsou příbuzné jazyky, které patří ke skupině západoslovanských jazyků. Při překladu přesto nacházíme rozdíly mezi těmito jazyky, které musíme brát v úvahu. Je třeba znát dobře oba jazyky, abychom zabránili interferenci prvků z jednoho jazyka do druhého. S pronikáním prvků se setkáváme zvláště u blízkých jazyků. Při tvorbě slovníku k této práci jsme čerpali zejména z obecných překladových slovníků –

¹¹ Zespół kościoła farnego pod wezwaniem św. Jakuba Starszego Apostoła i św. Agnieszki Dziewicy i Męczennicy (Nysa), twierdza Srebrnogórska (Stoszowice).

¹² Młyn papierniczy (Duszniki-Zdrój).

¹³ Zespół dawnego opactwa cystersów (Kamienna Góra).

¹⁴ Polanica-Zdrój, Jedlina-Zdrój.

¹⁵ Cz,en,de: Ustroń, Łądek-Zdrój, Długopole-Zdrój (Bystrzyca Kłodzka), Szczawno-Zdrój, Cieplice Śląskie-Zdrój (Jelenia Góra), Świeradów-Zdrój, Czerniawa-Zdrój (Świeradów-Zdrój). Cz: Duszniki-Zdrój. En: Kudowa-Zdrój.

Polsko-českého slovníku Karla Olivy a slovníku Česko-polský slovník Janusza Siatkowského a Mieczysława Basaja. Česko-polský ani polsko-český právnický slovník ještě nebyl vydán, proto jsme byli v překladu některých termínů odkázáni na dosavadní praxi nebo internetové zdroje.

11.1 Překlad vlastních jmen

Při překladu webových stránek se můžeme setkat s problémem, jak překládat vlastní jména. Rozhodující jsou především dobové zvyklosti, stupeň frekvence jména a stupeň jeho osvojení (Kufnerová a kol. 2003: 172) V případě historických osobností, významných umělců, vědců, spisovatelů se častěji setkáváme s modifikací jména do cílového jazyka¹⁶. Je to proto, že se tato jména často používají a časem zdomácněla. V současné době se vlastní jména např. starosty, tajemníka, zaměstnanců obecního úřadu nepřekládají a ponechávají se v původní cizojazyčné podobě, mění se pouze tvaroslovím (skloňováním a přechylováním) (Lotko 1986: 98).

Pro češtinu je rovněž charakteristické derivativní tvoření ženských forem k mužským profesním pojmenováním, v polštině naopak pozorujeme tendenci k ponechání mužské podoby u profesních pojmenování¹⁷.

11.2 Zrádná slova

V různých jazycích se zrádná slova označují různým způsobem. V češtině se také používá název falešní přátelé překladatele, v polštině se vžilo označení *odpowiedniki złudne* (O. A. Wojtasiewicz), *odpowiedniki pozorne* (L.Zaręba), *pułapki leksykalne*, *aprosymaty* (E. Tokarz). „Za zrádná slova v polštině lze považovat takové lexikální jednotky, které jsou v obou jazycích formálně shodné nebo podobné, ale významově nebo/i stylově odlišné“ (Lotko 1997: 110). U příbuzných jazyků se setkáváme se zrádnými slovy jak u slov domácích, tak i mezinárodních.

¹⁶ František Lotrinský, Karel Veliký atd.

¹⁷ Např.: O odvolání starostky Anny Kwiatkowské rozhodlo referendum (srov. pl.: O odwołaniu burmistrza Anny Kwiatkowskiej zdecydowało referendum).

Při tvorbě slovníku jsme se setkali se slovy rada a zastupitelstvo, které můžou vytvářet problémy v překladu. Ve Slovníku spisovné češtiny je rada mezi jinými definována jako „národní orgán státní moci a správy v ČR; obecní, městská rada“. Zastupitelstvo je v tomtéž slovníku definováno jako „zastupitelský orgán územní samosprávy; obecní, městské, obvodní zastupitelstvo“. V polštině jsme se rovněž setkali se slovem rada, které mezi jinými znamená „zespół ludzi wybranych przez pewną grupę lub powołanych przez władzę do pełnienia określonych zadań“ (Słownik Języka Polskiego. [online]) (*skupina osob zvolených jistou skupinou osob nebo zmocněných státní moci k plnění určených úkolů*). Z výše uvedeného a zároveň z definic uvedených v zákoně o obcích a ustawie o samorządzie gminnym vyplývá, že ekvivalentem pro zastupitelstvo v ČR je rada v Polsku. Rada v ČR nemá v současnosti svoji existující obdobu v Polsku, protože zarząd gminy (ekvivalent české rady) byl zrušen dne 27. 10. 2002 zákonem Dz.U. 2002 nr 113 poz. 984 o bezpoředním wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta. Kompetence rady (*zarządu gminy*) byly přeneseny v §99 na starostu obce, starostu města nebo prezidenta města. Proto v překladu používáme pro radu označení *zarząd*.

11.3 Toponyma

V současné době neexistuje překladový slovník česko-polských zeměpisných názvů, proto jsme své poznatky čerpali z existující praxe a pravidel uvedených v knize Překládání a čeština (Kufnerová a kol. 2003: 172), která platí rovněž pro překládání toponym. Na území, na kterém docházelo k ekonomickým, politickým a kulturním kontaktům mají toponyma adaptovanou podobu jména.

K této situaci došlo na území Záolší (*Zaolzie*), kde dlouhodobě žije polská národnostní menšina. Mapa Záolší se nachází v příloze 5. Podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 se 28 138 obyvatel Moravskoslezského kraje přihlásilo k polské národnosti. Záolší je území, které během 20. století patřilo Československu, Polsku, Německé říši a po druhé světové válce bylo opět připojeno k Československu. Obyvatelstvo Záolší dnes tvoří především Češi a Poláci. Podle §8 (1) zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin „mají příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, právo, aby název obce, v níž žijí, názvy jejich částí, ulic, jiných veřejných prostranství, označení budov orgánů

veřejné správy a volebních místností, byly uvedeny rovněž v jazyce národnostní menšiny.“ Toto právo je zakotveno nejenom v českém právním řádu, ale i v Evropské chartě regionálních či menšinových jazyků (čl. 10 (2) g). Podmínky provedení ustanovení §8 (1) zákona č. 273/2001 Sb. jsou uvedeny v zákoně o obcích. V §29 (2) tohoto zákona se uvádí, že „v obci obývané příslušníky národnostních menšin se název obce, jejich částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků uvádějí též v jazyce národnostní menšiny, jestliže se podle posledního sčítání lidu hlásilo k této národnosti alespoň 10 % občanů obce, pokud o to požádají zástupci příslušné národnostní menšiny prostřednictvím výboru pro národnostní menšiny (§ 117 odst. 3) a pokud ten svým usnesením návrh doporučí“. Dnes se můžeme na území Záolší setkat i s polským pojmenováním železničních stanic¹⁸.

12. Slovník

OBEC	GMINA
akce města	imprezy miasta
aktuality	aktualności
anketa	ankieta
čestný občan	honorowy obywatel
člen komise	członek komisji
členové	członkowie
doprava ve městě	transport w mieście
dotace z rozpočtu města	dotacje z budżetu miasta
etický kodex	kodeks etyczny
finanční referent	skarbnik miasta
fotogalerie	galeria zdjęć
historie obce	historia gminy
hlavní stránka	strona główna
informace o životním prostředí	informacje o środowisku naturalnym
investiční nabídky	oferty inwestycyjne

¹⁸ Např.: Trzyniec, Boconowice, Mosty koło Jabłonkowa.

jednací řád	regulamin obrad
jízdní řád	rozklad jazdy
kanalizace	kanalizacja
komise rady	komisje zarządu
komise bytová	komisja mieszkaniowa
komise energetická	komisja ds. energetyki
komise kulturní	komisja ds. kultury
komise pro bezpečnost silničního provozu	komisja ds. bezpieczeństwa ruchu drogowego
komise pro občanské záležitosti	komisja do spraw obywatelskich
komise pro plánování sociálních služeb	komisja ds. planowania usług socjalnych
komise pro regionální spolupráci a partnerské vztahy	komisja współpracy regionalnej i stosunków partnerskich
komise protidrogové a prevence kriminality	komisja przeciwnarkotkowa i prewencji przestępczości
komise revizní	komisja rewizyjna
komise rozvojová	komisja ds. rozwoju
komise sociální	komisja ds. opieki społecznej
komise sportovní	komisja ds. sportu
komise školská	komisja ds. oświaty
komise zdravotní	komisja ds. zdrowia
komise životního prostředí	komisja ds. środowiska naturalnego
kontakty	dane teleadresowe
krizový plán	plan zarządzania kryzysowego
kudy do města	jak dojechać do miasta
logo města	logo miasta
lokality	miejsowości
mapa stránek	mapa stron
místostarosta	zastępca burmistrza
nalezení psi	znalezione psy
napsali o nás	napisali o nas
nejbližší okolí	najbliższa okolica

obec v médiích	gmina w mediach
obecně závazné vyhlášky	obwieszczenia rady gminy
ocenění občané města	nagrodzeni obywatele miasta
odpady	odpady
oficiální webový portál	oficjalny portal internetowy
o městě	o mieście
otázky a odpovědi	pytania i odpowiedzi
ovzduší	stan powietrza
partnerské obce	gminy partnerskie
podnikání a investování	biznes i inwestycje
poloha	położenie
poradce primátora	doradca prezydenta miasta
pracoviště městského úřadu	budynki urzędu miejskiego
prevence kriminality	zwalczanie przestępczości
primátor	prezydent miasta
projekty EU	projekty unijne
projekty usnesení	projekty uchwał
projekty v obci	projekty realizowane w gminie
pro média	dla mediów
protipovodňový varovný informační systém	informacyjny system ostrzegania powodziowego
průmyslová zóna	strefa przemysłowa
předseda městské rady	przewodniczący zarządu gminy
místopředseda městské rady	wiceprzewodniczący zarządu gminy
zástupce předsedy	zastępca przewodniczącego
přehled právních předpisů	przegląd przepisów prawnych
publikace města	publikacje miasta
rada	zarząd
realizované projekty	realizowane projekty
rozpočet a závěrečný účet	budżet i rachunek końcowy
schválený rozpočet	zatwierdzony budżet
upravený rozpočet	zmieniony budżet

rozvojové dokumenty města	dokumenty rozwoju miasta
samosprávní orgány	władze samorządowe
spolupráce se zahraničím	współpraca z zagranicą
starosta města	burmistrz
starosta obce	wójt
statistické údaje	dane statystyczne
statut města	statut miasta
svoz odpadů	wywóz odpadów
tajemník města	sekretarz miasta
termíny schůzí	terminy posiedzeń
termíny zasedání	terminy sesji
tiskové zprávy	wiadomości prasowe
tiskový mluvčí	rzecznik prasowy
ubytování	baza noclegowa
usnesení	uchwała
útulek pro psy	schronisko dla psów
územní plán	plan zagospodarowania przestrzennego
vedení města a městského úřadu	kierownictwo miasta i urzędu miejskiego
věstník veřejných informací (VVI)	biuletyn informacji publicznej (BIP)
virtuální prohlídka města	wirtualne zwiedzanie miasta
vodné a stočné	opłaty za wodę i kanalizację
volby	wybory
volené orgány	organy wybierane
výbory zastupitelstva	komitety rady
výbor pro národnostní menšiny	komitet ds. mniejszości narodowych
výbor pro výběrová řízení	komitet ds. rekrutacji
kontrolní výbor	komitet kontrolny
finanční výbor	komitet finansowy
vyhlášky místního práva	akty prawa miejscowego
výhody pro investory	ulgi dla inwestorów
webkamera	kamera internetowa
zasedání zastupitelstva	sesje rady

zastupitel městského zastupitelstva	radny rady miasta
zastupitelstvo	rada
zpravodaj města	informator miasta
zprávy o bezpečnostní situaci	sprawozdanie o stanie bezpieczeństwa
MĚSTSKÝ ÚŘAD	URZĄD MIEJSKI
Czech POINT	Czech POINT
čestné prohlášení sousedů	oświadczenie sąsiadów
daně a lokální poplatky	podatki i opłaty lokalne
datová schránka	elektroniczna skrzynka danych
depozitní účet	rachunek powierniczy
daňové identifikační číslo (DIČ)	Numer Identyfikacji Podatkowej (NIP)
dohoda o výměně bytu	umowa zamiany mieszkań
dopravní informace	informacje o ruchu drogowym
dotazy veřejnosti	pytania obywateli
e-podatelná	elektroniczna skrzynka podawcza
formulář k žádosti o poskytnutí bytu	formularz do wniosku o przyznanie mieszkania
formuláře ke stažení	formularze do pobrania
granty	granty
hlášení adresy pro doručování	zgłoszenie adresu korespondencyjnego
identifikační číslo (IČ)	Rejestr Gospodarki Narodowej (REGON)
interní auditor	audytor wewnętrzny
jednotné kontaktní místo	Pojedynczy Punkt Kontaktowy
jiné předpisy	inne przepisy
kancelář vedení města	biuro kierownictwa miasta
kde nás najdete	gdzie nas można znaleźć
krizové řízení	zarządzanie kryzysowe
licenční smlouvy	umowy licencyjne
magistrát	magistrat
matriční úřad	urząd stanu cywilnego
městské centrum krizového řízení	miejskie centrum zarządzania

	kryzysowego
nabídka pozemku k odkoupení	oferta odkupienia gruntu
návody pro řešení životních situací	metody rozwiązywania sytuacji życiowych
obecní úřad	urząd gminy
obecní evidence památek	gminna ewidencja zabytków
obecní vyhlášky	uchwały rady gminy
odbory a oddělení městského úřadu	wydziały i referaty urzędu miejskiego
odbor dopravní	wydział transportu
odbor finanční	wydział finansowy
odbor informatiky	wydział informatyki
odbor investiční výstavby	wydział budownictwa inwestycyjnego
odbor komunálních služeb	wydział usług komunalnych
odbor kontroly	wydział kontroli
odbor organizační	wydział organizacyjny
odbor rozvoje	wydział rozwoju
odbor sociální	wydział socjalny
odbor občanskosprávní	wydział spraw obywatelskich
odbor životního prostředí	wydział ochrony środowiska
odbor školství, kultury a tělovýchovy	wydział oświaty, kultury i sportu
odbor vnitřních věcí	wydział spraw wewnętrznych
odbor územního rozvoje	wydział rozwoju lokalnego
odbor živnostenský	wydział handlu
oddělení právní	referat prawny
oddělení platové a personální	referat zarobkowy i personalny
odhláška psa	odmeldowanie psa
opravné prostředky	środki odwoławcze
organizační buňky	komórki organizacyjne
organizační řád městského úřadu	regulamin organizacyjny urzędu miejskiego
organizační struktura městského úřadu	struktura organizacyjna urzędu miejskiego

osobní doklady a údaje	dokumenty i dane osobowe
otázky pro starostu	pytania do wójta (burmistrza)
památková péče	opieka konserwatorska
pečeť	pieczęć
podnikání	biznes
poskytování informací	podawanie informacji
povinně zveřejňované informace	informacje publiczne
přihláška psa	zameldowanie psa
registr oznámení	rejestr zawiadomień
registr střetu zájmů	rejestr sprzeczności interesów
registr zpracovaných osobních údajů	rejestr danych osobowych
rezervační systém	system rezerwacji
řády města	odznaczenia miasta
správní poplatky	opłaty administracyjne
struktura úřadu	struktura urzędu
úřední deska	tablica ogłoszeń
úřední hodiny	godziny urzędowe
územní plánování	planowanie przestrzenne
vedení města	kierownictwo miasta
veřejné zakázky	zamówienia publiczne
vlajka	flaga
volná pracovní místa	wolne miejsca pracy
výdej hotových dokladů	odbiór gotowych dokumentów
vyhlášky a nařízení města	uchwały i rozporządzenia miasta
oznámení starosty	obwieszczenia wójta (burmistrza)
výroční zpráva	sprawozdanie roczne
zápisy a usnesení	protokoly i postanowienia
zásady města	zasady miasta
žádosti o informace	wnioski o udostępnienie informacji
žádost o poskytnutí údajů z informačního systému evidence obyvatelstva	wniosek o udostępnienie danych z centralnego rejestru obywateli

žádost o použití znaku města	wniosek o możliwość użycia znaku miasta
žádost o prodej nemovitosti	wniosek o sprzedaż nieruchomości
žádost o pronájem pozemku	wniosek o najem gruntu
žádost o restaurování kulturní památky	wniosek o odnowienie zabytku
žádost o stavební povolení	wniosek o pozwolenie na budowę
ztráty a nálezy	biuro rzeczy znalezionych
ORGANIZACE	JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE
církyve	kościoly
Hospodářská komora ČR	Izba Gospodarcza RC
kancelář finančního arbitra	biuro arbitra
městská knihovna	biblioteka miejska
městská policie	straż miejska
městská správa cest	miejski zarząd dróg
městské obchodní společnosti	miejskie spółki prawa handlowego
místní iniciativy	inicjatywy lokalne
nevládní organizace	organizacje pozarządowe
partnerská města	miasta partnerskie
občanská sdružení	stowarzyszenie obywatelskie
příspěvkové organizace	organizacje pożytku publicznego
sociální zařízení	placówki socjalne
spolky	związki
školy a školská zařízení	szkoły i placówki szkolne
zdravotnická zařízení	placówki służby zdrowia
KULTURA A SPORT	KULTURA I SPORT
agroturistika	agroturystyka
co navštívit	co warto zwiedzić
informační centrum	centrum informacyjne
kalendář akcí	harmonogram wydarzeń
kronika	kronika
kulturní akce	wydarzenia kulturalne
kulturní organizace na území města	organizacje kulturalne na terenie miasta

kulturní památky	zabytki kultury
památná místa	miejsca pamięci
památné stromy	pomniki przyrody
pamětihodnosti	zabytki
přehled cyklistických tras	przegląd tras rowerowych
sportovní organizace na území města	organizacje sportowe na terenie miasta
stezky pro pěší	szlaki spacerowe
turistika	turystyka
volný čas	czas wolny
zajímavé odkazy	przydatne linki

13. Závěr

Téma bakalářské práce je pro nás velice aktuální, protože pocházíme z česko-polského pohraničí a běžně využíváme webové stránky obcí v česko-polském pohraničí. V dnešní době se rozvíjí spolupráce jak mezi obcemi na česko-polském pohraničí, tak mezi občany a podnikatelskými subjekty. Pro tyto osoby je nezbytná informovanost například o podnikatelských příležitostech a záměrech, událostech v obcích, turistických cílech a úřední agendě. Překlad webových stránek obcí jim vyhledávání těchto informací zjednoduší a ulehčí.

Proto jsme v této práci přiblížili čtenáři základní informace o pohraničí a jeho definování. Uvedli jsme podstatné informace týkající se obcí v České republice a v Polsku. Tyto informace bylo nutné zmínit, protože druhy obcí v obou těchto státech jsou odlišné, také orgány obcí nejsou vždy totožné. Zmínili jsme možnosti spolupráce obcí na úrovni euroregionů, využití programu OPPS ČR-PR. Vytvořili jsme slovník, díky kterému bude překlad webových stránek obcí do polštiny méně pracný a zmapovali jsme současnou situaci týkající se překladu webových stránek českých a polských obcí do cizích jazyků. Věnovali jsme se také slovům, které mohou být problematické v překladu. V neposlední řadě jsme zanalyzovali překlad webových stránek obcí, v nichž existuje výbor pro národnostní menšiny. Je zarážející, že nikde není zakotvena povinnost překladu webových stránek obcí do jazyka národnostní menšiny, která v dané obci žije.

Jsme přesvědčeni, že se nám v této práci podařilo vytvořit základ pro překlad webových stránek obcí do polštiny a zároveň přiblížit problematiku obcí v České republice a v Polsku.

Streszczenie

W powyższej pracy licencjackiej zajmujemy się różnymi aspektami tłumaczenia stron internetowych gmin znajdujących się na czesko-polskim pograniczu.

Rozdział drugi traktuje o definicji czesko-polskiego pogranicza, różnych sposobach jego postrzegania. W oddziale trzecim i szóstym zajmujemy się rodzajami gmin w Republice Czeskiej i w Polsce, z kolei rozdział czwarty i siódmy dotyczy organów gminy w Polsce i w Czechach. W rozdziale ósmym poruszyliśmy temat euroregionów oraz programu współpracy przygranicznej. Jedną z głównych części pracy to analiza stanu tłumaczenia stron internetowych gmin leżących na czesko-polskim pograniczu przedstawiona w rozdziale dziesiątym. W pracy uwzględniliśmy tłumaczenie stron internetowych gmin z polską mniejszością narodową w powiecie karwińskim i frydecko-misteckim. Ważną część pracy stanowi również czesko-polski słownik najczęściej spotykanych słów ze stron internetowych gmin oraz poruszenie tematu nazw własnych, nazw geograficznych i odpowiedników złudnych tłumacza.

Celem pracy jest przedstawienie gmin w czesko-polskim pograniczu, obecnej sytuacji dotyczącej istniejących tłumaczeń stron internetowych gmin oraz ułatwienie i pomoc w tłumaczeniu stron internetowych gmin na język polski albo język czeski.

Bibliografie

1. JEŘÁBEK, M., DOKOUPIL, J., HAVLÍČEK, T. A KOL. *České pohraničí – Bariéra nebo prostor zprostředkování?*. Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-1051-3
2. KOČÍ, R. *Obecní samospráva v České republice. Praktická příručka s judikaturou*. Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-28-1
3. KUFNEROVÁ, Z. A KOL. *Překládání a čeština*. Praha: Nakladatelství H+H, 2003. ISBN 80-85787-14-8
4. LOTKO, E. *Čeština a polština v překladatelské a tlumočnické praxi*. Ostrava: Profil, 1986. ISBN 48-019-86
5. LOTKO, E. *Synchronní konfrontace češtiny a polštiny (soubor statí)*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1997. ISBN 80-7067-739-2.
6. LOTKO E. *Zrádná slova v polštině a češtině*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1987.

Internetové zdroje:

1. Euroregion Glacensis. [online]. [cit. 04-05-2014]. Dostupné z: <http://www.euro-glacensis.cz/>.
2. Euroregion Neisse-Nisa-Nysa. [online]. [cit. 04-05-2014]. Dostupné z: <http://www.neisse-nisa-nysa.org/index.php?id=1&L=1>.
3. Euregio PL-CZ. O programu OPPS ČR PR. [online]. [cit. 04-05-2014]. Dostupné z: <http://www.euroregions.org/cz/index/o-programie-powt-cz-pl/10.html>.
4. Euroregion Praded. [online]. [cit. 04-05-2014]. Dostupné z: <http://www.europraded.cz/index.php>.
5. Euroregion Silesia. [online]. [cit. 04-05-2014]. Dostupné z: <http://www.euroregion-silesia.cz/>.
6. Euroregion Těšínské Slezsko- Śląsk Cieszyński. [online]. [cit. 04-05-2014]. Dostupné z: <http://www.euregio-teschinensis.eu/#cz>.
7. Euroregiony. Business info. [online]. [cit. 04-05-2014]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/euroregiony-1836.html>.

8. Karviná. [online]. [cit. 04-07-2014]. Dostupné z:
http://www.karvina.cz/portal/page/portal/uvodni_stranka/po_nasymu
9. Principy a pravidla územního plánování [online]. [cit. 04-05-2014]. Dostupné z:
<http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/internetove-prezentace/principy-a-pravidla-uzemniho-planovani/kapitolaB-2011/B3-20101223.pdf>
10. Region Beskydy. [online]. [cit. 04-05-2014]. Dostupné z:
<http://www.regionbeskydy.cz/>.
11. Słownik języka polskiego. [online]. [cit. 04-05-2014]. Dostupné z:
<http://sjp.pwn.pl/szukaj/rada>
12. Výbory pro národnostní menšiny v kontextu aktuálních potřeb. Informační a metodický průvodce. Vláda ČR. [online]. [cit. 04-06-2014]. Dostupné z:
<http://www.vlada.cz/scripts/file.php?id=68449>
13. Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2012. Vláda ČR. [online]. [cit. 04-06-2014]. Dostupné z:
http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/dokumenty-rady/zprava_2012_redukovana_definitivni.pdf

Právní předpisy:

1. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). In. Sbírka zákonů. 12. 4. 2000. Dostupné z: [http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-\(obecni-zrizeni\).html](http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-(obecni-zrizeni).html)
2. Zákon č. 13/1954 Sb., o národních výborech. In. Sbírka zákonů. 3. 3. 1954. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?type=html&documentId=onrf6mjzgu2f6mjtfuza&tocid=onrf6mjzgu2f6mjtfuza&conversationId=329349>
3. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In. Sbírka zákonů. 28. 6. 2000. Dostupné z:
<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>
4. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). In. Sbírka zákonů. 28. 6. 2001. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254>

5. Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení). In. Sbírka zákonů. 4. 9. 1990. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=367&r=1990>
6. Zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů (menšinový zákon). In. Sbírka zákonů. 10. 7. 2001. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=3&t=778>
7. Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy. In. Sbírka zákonů. 14. 9. 2000. Dostupné z: <http://www.pristupnost.cz/zakon-365-2000-sb-o-informacnich-systemech-verejne-spravy/>
8. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. In. Sbírka zákonů. 24. 6. 2004. Dostupné z: http://business.center.cz/business/pravo/zakony/spravni_rad/
9. Zákon č. 106/1990 Sb., o svobodném přístupu k informacím. In. Sbírka zákonů. 11. 5. 1999. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=325>
10. Vyhláška č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelkách. In. Sbírka zákonů. 29. 7. 2004. Dostupné z: http://crypto-world.info/pravo/podpis/pravo/496_04.htm
11. Vyhláška č. 64/2008 Sb., o formě uveřejňování informací souvisejících s výkonem veřejné správy prostřednictvím webových stránek pro osoby se zdravotním postižením (vyhláška o přístupnosti). In. Sbírka zákonů. 7. 2. 2008. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-64/>
12. Vyhláška č. 442/2006 Sb., kterou se stanoví struktura informací zveřejňovaných o povinném subjektu způsobem umožňujícím dálkový přístup. In. Sbírka zákonů. 31. 8. 2006. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-442>
13. Ustawa Dz. U. 1990 nr 16 poz. 95 o samorzadzie gminnym. In. Dziennik ustaw. 8. 3. 1990. Dostupné z: http://www.gops-ostaszewo.pl/dokumenty/08_03_1990o_samorzadzie_gminnym.pdf
14. Ustawa Dz.U. 1933 nr 35 poz. 294 o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego. In. Dziennik ustaw. 23. 3. 1933. Dostupné z: <http://prawo.legeo.pl/pravo/ustawa-z-dnia-23-marca-1933-r-o-czesciowej-zmianie-ustroju-samorzadu-terytorjalnego/>
15. Ustawa Dz. U. 2001 nr 112 poz. 1198 o dostępie do informacji publicznej. In. Dziennik ustaw. 6. 9. 2001. Dostupné z: <http://www.bip.gov.pl/articles/view/41>
16. Ustawa Dz.U. 2002 nr 113 poz. 984 o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta. In. Dziennik ustaw. 20. 6. 2002. Dostupné z: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20021130984>

17. Rozporządzenie Rady Ministrów Dz. U. 1998 nr 157 poz. 1031 w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego. In. Dziennik ustaw. 15. 12. 1998. Dostępne z: <http://prawo.lego.pl/prawo/rozporzadzenie-rady-ministrow-z-dnia-15-grudnia-1998-r-w-sprawie-szczegolowych-zasad-prowadzenia-stosowania-i-udostepniania-krajowego-rejestru-urzedowego-podzialu-terytorialnego-kraju-oraz-zwiazanych/>
18. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów Dz.U. z 1999 r. Nr 112, poz. 1319 w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych. In. Dziennik ustaw. 22. 12. 1999. Dostępne z: <http://www.lex.pl/du-akt/-/akt/dz-u-1999-112-1319>
19. Evropská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci mezi územními orgány, série evropských úmluv č. 106. ISAP [online]. © 2011 [cit. 04-06-2014]. Dostupné z: <https://isap.vlada.cz/Dul/CESTY.NSF/91b9f824a0923e3bc1256dde0052230a/673c05a558563cf7802566d7002fff15?OpenDocument>
20. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků. *Vláda ČR*. [online]. © 2009-2014 [cit. 04-06-2014]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/charta_cz_1.pdf

Slovníky:

1. OLIVA, K. *Polsko-český slovník I A-Ó*. Praha: Academia, 1994. ISBN 80-200-0304-5.
2. OLIVA, K. *Polsko-český slovník II P-Ž*. Praha: Academia, 1995. ISBN 80-200-0194-8.
3. BASAJ, M., SIATKOWSKI, M. *Słownik czesko-polski Česko-polský slovník*. Warszawa: Wiedza Powszechna 2010. ISBN 978-83-214-1451-5

Seznam příloh

Příloha 1: Mapa okresů na česko-polském pohraničí

Příloha 2: Mapa euroregionů v ČR

Příloha 3: Mapa euroregionů v Polsku

Příloha 4: Mapa operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007-2013

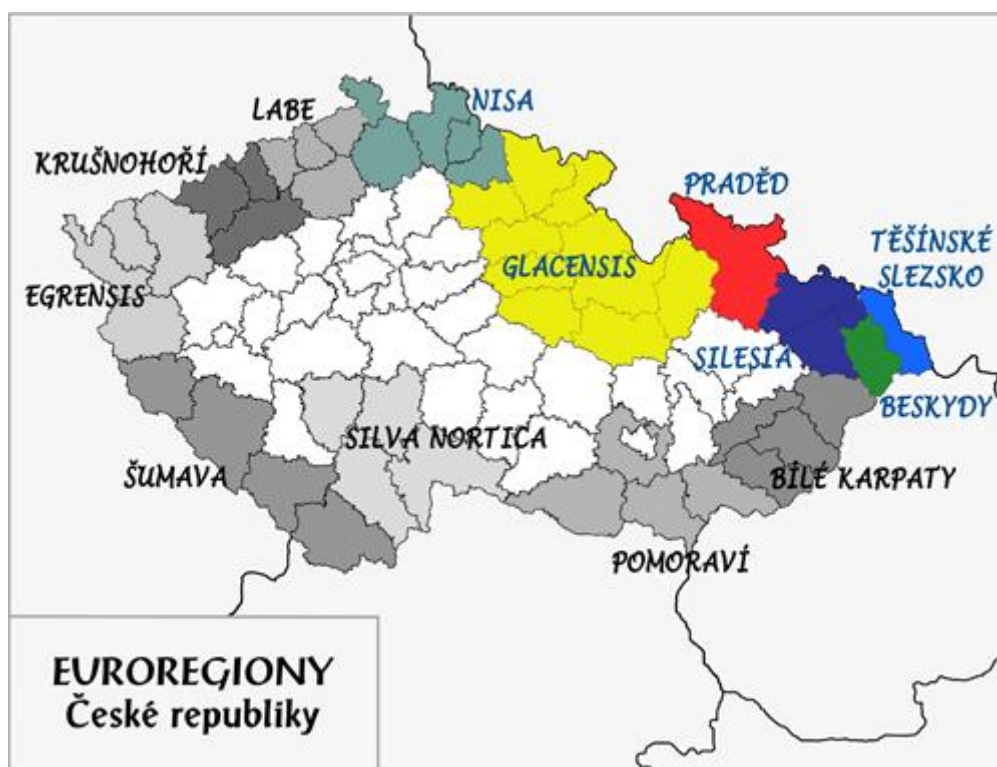
Příloha 5: Mapa Záoalší

Příloha 1: Mapa okresů na česko-polském pohraničí

Zdroj: [http://notes3.czso.cz/csu/2005edicniplan.nsf/t/520030DDEF/\\$File/mapa01.pdf](http://notes3.czso.cz/csu/2005edicniplan.nsf/t/520030DDEF/$File/mapa01.pdf)

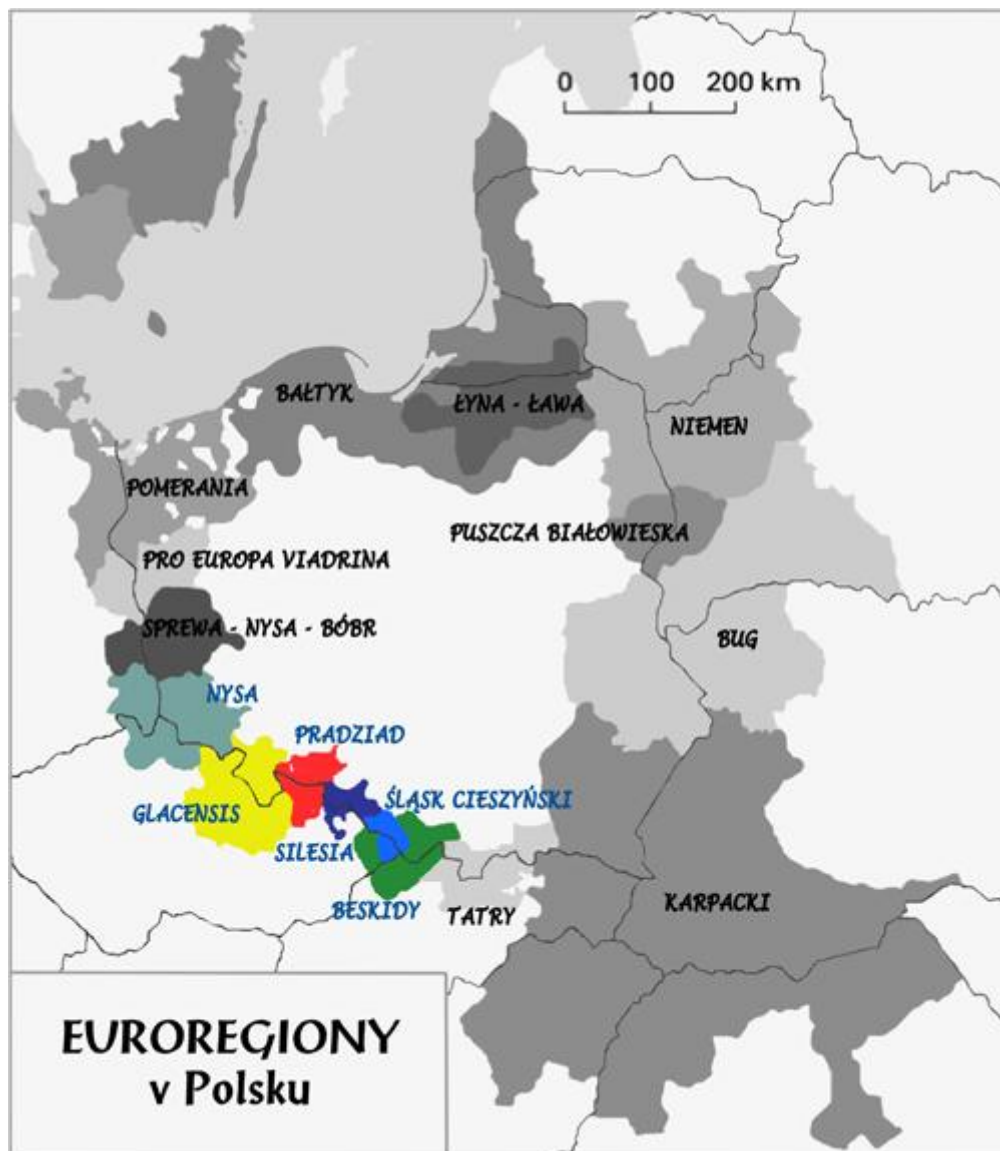
Příloha 2: Mapa euroregionů v ČR

Zdroj: <http://www.euroregions.org/cz/index/euroregiony-w-polsce/11.html>

Příloha 3: Mapa euroregionů v Polsku

Zdroj: <http://www.euroregions.org/cz/index/euroregiony-w-polsce/11.html>

Příloha 4: Mapa operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007-2013

Zdroj: <http://www.euroregions.org/cz/index/o-programie-powt-cz-pl/10.html>

Příloha 5: Mapa Záoľší

Śląsk Zaolziański

Zdroj: http://uzar.files.wordpress.com/2008/09/zaolzie_mapa.jpg

Anotace

Jméno a příjmení autora: Jolanta Jarnot

Pracoviště: Katedra slavistiky – sekce polonistiky

Název diplomové práce: Překlad webových stránek obcí v česko-polském pohraničí

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jan Jeništa, Ph.D.

Počet znaků: 62 881

Počet příloh: 5

Počet titulů použité literatury: 42

Abstrakt:

Klíčová slova: obce, webové stránky, překlad, pohraničí, národnostní menšiny

Bakalářská práce se zabývá překladem webových stránek obcí česko-polského pohraničí. V první části jsou popsány obce v České republice a v Polsku, část druhá je věnována analýze překladu webových stránek obcí. Součástí práce je česko-polský slovník týkající se pojmů, které se nejčastěji vyskytovaly na webových stránkách obcí.